

Schriftelijk overleg over lijst van vragen/antwoorden slimme meter (29063-163)

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennis genomen op de antwoorden van de regering op de feitelijke vragenronde over de uitrol van de slimme meter. Zij zijn ervan overtuigd dat de slimme meter in potentie een zeer nuttige functie kan hebben in de overgang naar een meer duurzame energievoorziening en daarnaast een rol kunnen spelen bij een socialer incassobeleid.

Van beide maatschappelijke baten is op dit moment nog geen sprake. De derde bate, energiebesparing door meer transparantie van het verbruik voor de consument, blijkt op basis van de huidige interfaces veel kleiner te zijn dan door de regering ten tijde van de behandeling van het wetsvoorstel werd verondersteld.

Graag zien de leden bevestigd dat, ook bij een grootschalige uitrol van de slimme meter, huishoudens het recht houden om de communicatiefunctie van de meter uit te laten zetten.

Daarmee komen de leden van de SP-fractie op hun belangrijkste vraag: waarom nu starten met de grootschalige uitrol? De half miljoen slimme meters die tot dusver geplaatst zijn vormen naar de mening van deze leden een voldoende basis om op flinke schaal pilots te kunnen uitvoeren. Die pilots zijn hard nodig om vast te stellen welke functionaliteiten het meest kunnen bijdrage aan de maatschappelijke doelstellingen.

Het lijkt de leden van de SP-fractie zeer aannemelijk dat deze pilots nog zullen leiden tot optimalisatie van de specificaties van de slimme meter. Als dat zo is zal een grootschalige uitrol op dit moment leiden tot een aanzienlijke kapitaalvernietiging. Binnen betrekkelijk korte tijd zullen de geplaatste meters immers al weer verouderd zijn, en ver voor het verstrijken van de technische en economische levensduur vervangen moeten worden.

Er is sinds 2010 geen nieuwe Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) gemaakt. De tot dusver gerealiseerde gemiddelde energiebesparing ligt in de orde van een factor drie lager dan de destijds geprognostiseerde. Kan worden aangegeven hoeveel de MKBA hierdoor verslechtert?

De MKBA uit 2010 bestrijkt een periode van 50 jaar. Daarmee zijn de onzekerheden in de uitkomst bijzonder groot. Komt het vaker voor dat bij MKBA's dergelijke extreem lange looptijden als uitgangspunt gehanteerd worden? Kan worden aangegeven wat het effect is op het gerealiseerde financiële resultaat, als de looptijd gehalveerd wordt tot 25 jaar? Wat is de economische levensduur van de bestaande klassieke gas- en elektriciteitsmeters en wat is de aangenomen economische levensduur van de slimme meter in de MKBA?

De regering ziet als belangrijkste gebruikswaarden van de slimme meter het vergroten van het inzicht in het eigen verbruik en mogelijkheden voor energiebesparing (antwoord vraag 2). Vervolgens wordt letterlijk gesteld: "De ontwikkeling van energiebesparingsdiensten bevindt zich, zoals ook de Monitor Energiebesparing Slimme Meter aangeeft, nog in een pril stadium. De regering kiest ervoor om de schakelfunctie."

Onderstreept dit niet de noodzaak om de –volgens de regering– belangrijkste gebruikswaarde van de slimme meter door middel van pilots beter te onderbouwen en te optimaliseren?

De regering vindt het van belang dat de randvoorwaarden om contractvormen op basis van dynamische tarieven mogelijk te maken zo snel mogelijk worden ingevuld en dat de sector dit voortvarend oppakt. De leden van de SP-fractie onderschrijven dat standpunt van harte. Welke tijdspanne heeft de regering bij de omschrijving "zo snel mogelijk" in gedachten? Is er op het terrein van regelgeving nog actie nodig om de uitvoering van de motie Jansen/Leegte mogelijk te maken?

Duitsland en België hebben besloten om de uitrol van de slimme meter te temporiseren tot meer duidelijkheid bestaat over een positieve business case. Wijken de Dutch Smart Meter Requirements af van de huidige Duitse en Belgische eisen? Op welke punten? Ligt het niet voor de hand om in het kader van grensoverschrijdende samenwerking in te zetten op een gemeenschappelijke standaard met Duitsland en/of België? Ziet de minister van EZ een rol voor zichzelf weggelegd bij het bevorderen van zo'n gemeenschappelijke standaard?

Bij de behandeling van het wetsvoorstel slimme meter was de bedoeling dat de meter ook gebruikt zou kunnen worden voor het op afstand aan- en afsluiten van de gebruiker, wat een belangrijke efficiencywinst zou opleveren voor de netbeheerders. Hiervan wordt nu afgezien. Wat is het effect van deze wijziging op de MKBA?

Blijft de meter wel de functionaliteit houden om op afstand de doorlaatwaarde te kunnen beperken? Onderschrijft de regering dat deze functionaliteit een (socialer) alternatief kan zijn voor afsluiten in het geval van betalingsachterstand?